

Číslo 10 - říjen 1993

Při příležitosti inaugurace podnikatelské fakulty byla předány pamětní medaile těm, kteří se výrazně zasloužili o vznik fakulty. Medaili obdrželi: **prof.ing. Emanuel ONDŘÁČEK CSc.**, rektor VUT v Brně; **ing. Simeon ZMRZLÝ, CSc.**, předseda AS VUT v Brně; **prof.ing. Jiří KRATOCHVÍL, DrSc.**, statutární zástupce rektora VUT v Brně; **prof. Robin WARD** (Nottingham Trent University); **prof.ing. Jaromír SLAVÍK, CSc.** (děkan FS); **prof. RNDr. Miroslav LIŠKA, DrSc.** (člen Akreditační komise vlády ČR) a **prof.dr.hab. Jack STANKIEWICZ** (děkan ekonomické fakulty M. Kopernika v Turuni). Medaile byla dále udělena zakládajícím členům Nadace fakulty podnikatelské VUT (nadace byla zaregistrována v květnu letošního roku). Jedná se o tyto podniky: **automobilová a.s. Škoda Mladá Boleslav**; **a.s. FOSFA Břeclav-Poštorná**; **a.s. Královopolská Brno**; **a.s. První brněnská strojírna Velká Bíteš**; **s.r.o. CHEPOS-ENGINEERING**; **s.r.o. SVITAP JHH Svitavy**; **a.s. Adamovské strojírný; s.p. ZETOR Brno**.

Foto: Přemysl Janíček

V pátek 1. října byl inaugurací završen rok a půl příprav a zrodu podnikatelské fakulty Vysokého učení technického v Brně. Slavnostního aktu inaugurace fakulty se zúčastnili ministři pro hospodářskou soutěž Stanislav Bělehrádek, primátor města Brna Jiří Horák, akademičti hodnostáři našich i zahraničních vysokých škol, zástupci podniků sponzorujících fakultu a řada dalších významných hostů.

Rektor VUT v Brně prof. ing. Emanuel Ondráček, CSc. řekl, že k vysokým školám jako institucím poskytujícím vzdělání, oprávněně patří jistý prvek konzervatismus. Touha po vzdělání, poznání, vede na druhé straně člověka k úsilí být lepší než druhý a k odhodlání něco měnit. To znamená opak konzervatismu. Mají-li VŠ přežít, musí připustit nové prvky, které vedou ke změnám. Fakulta podnikatelská právě představuje něco zcela nového ve způsobu vysokoškolského studia. Při jejím vzniku

stala řada podniků, které si dnes, kdy mnohé podniky stojí před bankrotem, uvědomují význam fakulty jako stabilního prvku. Toto spojení dynamiky podniků a statiky VŠ, naplňuje, jak řekl pan rektor, vírou, že fakulta "přežije", že má před sebou dobrou budoucnost.

Součástí insignií fakulty, které rektor Ondráček na slavnostním shromáždění předal děkanovi fakulty doc. ing. Miloslavu Keřkovskému, CSc., je pohybujiící se mechanismus. Je tak symbolicky vyjádřena dynamika ekonomiky a podnikání. Na insigniích je v češtině, angličtině a latině nápis: PROSPERITA A LIDSKOST. Děkan fakulty docent Keřkovský řekl, že při výuce počítají s novým stimulačím přístupem ke studentům, důraz bude kladen na etiku podnikání, tak, aby heslo na insigniích bylo prací všech pedagogů i studentů postupně naplňováno.

(mar)

Rada vlády ČR pro vědeckou činnost a vývoje technologií - Studenti FEI v zahraničí - Smlouva s univerzitou v Glasgowě - Technologický park - Veletrh v Haagu - Mezinárodní akce na FS - Rektorát informuje - Dvojí výročí Kounicových kolejí - Pozdrav z Bordeaux - Grant pro ženy - Čas jsou peníze

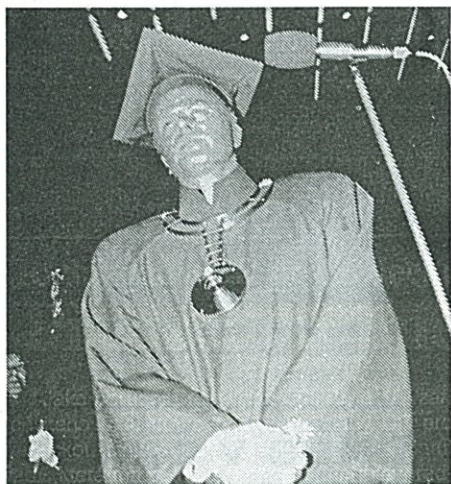
Rada vlády ČR pro vědeckou činnost a vývoje technologií Předsedou jmenován I. Němec

Jako poradní orgán vlády ČR byla 16. září loňského roku stanovena Rada vlády ČR pro vědeckou činnost a vývoje technologií. Statut rady, která má patnáct členů a jednoho náhradníka, byl schválen usnesením vlády č. 446 ze dne 25. srpna 1993. Tímto usnesením byl zároveň jmenován předseda rady RNDr. Igor Němec, ministr vlády ČR a vedoucí Úřadu vlády.

Od října 1992 do konce září 1993 se uskutečnilo 23 zasedání rady, tzn., že rada zasedala průměrně jednou za čtrnáct dní. Kromě zasedání rady se konala řada jednání pracovních skupin, stanovených radou pro řešení různých problémů, a probíhala jednání se zástupci poslanecké sněmovny, vlády i jednotlivých ústředních orgánů. Zástupci rady se rovněž účastnili prací na přípravě nejrůznějších materiálů pro vládu ČR. Veškeré práce komplikovala skutečnost, že chybělo administrativní a technické zázemí pro činnost rady (veškeré práce byly zajišťovány zejména MŠMT ČR, AV ČR či jednotlivými členy rady).

Celkově lze práci rady v daném období rozdělit do tří oblastí:

- koncepční práce (ustanovení Grantové agentury ČR, transformace AV, příprava vědní politiky atd.)
- mezipřesortní koordinace (financování VaT, zahraniční spolupráce atd.)

Děkan FP doc. M. Keřkovský

Foto: Přemysl Janíček

Taláry a insignie

Velký zájem a zaslouženou pozornost hostů na inauguraci FP vzbudily taláry akademických hodnostářů a insignie fakulty. Taláry, zvláště pak barety, působily trochu nezvykle, ale reakce hostů byly většinou pozitivní. Řekla bych, že fakultě podnikatelské se podařilo i zde skloubit tradiční s moderním. Tajemník fakulty ing. V. Meluzín mi řekl, že návrh i výrobu insignií a talárů zajišťoval posluchač Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze Jan Hásek v ateliéru doc. akad. malíře Vratislava Karla Nováka. Při návrhu talárů s Janem Háskem spolupracovala prof. akad. malířka Zdeňka Bauerová. Taláry byly ušity ve Studiu 313 - výroba filmových a divadelních kostýmů v Praze pod vedením Miloše Svobody. (mar)

- kontrolní činnost (kontrola resortních projektů a smluv).

V první oblasti je výsledkem činnosti rady zejména ustanovení Grantové agentury ČR a zahájení práce GA v letošním roce. Systém státní podpory vědy a technologií v ČR tak byl doplněn o dosud chybějící významnou část běžnou ve vyspělých zemích, která umožňuje konkurenci všech subjektů nezávisle na jejich resortní a státní či soukromé příslušnosti. Dalším výsledkem je významný podíl rady na přípravě a zahájení transformace Akademie věd ČR, která na jedné straně byla produktem dosavadního systému, na druhé straně soustřeďovala špičkové odborníky, značnou část kapacit české vědecké obce. A konečně - v neposlední řadě - byl vypracován návrh postupu při přípravě a realizaci politiky vlády v oblasti vědecké činnosti a vývoje technologií.

V oblasti meziresortní koordinace rady v rámci svých pravomocí doplňuje úlohu meziresortního orgánu pro vědu a technologie, který se ukázal nezbytným v prakticky všech vyspělých zemích (ať jde o ministerstvo, parlamentní instituci či jiný orgán). Výsledky práce rady v oblasti zahraniční spolupráce a možností využívat nabídky netuzemských grantů a jiných zdrojů nejsou na první pohled tak zřejmé.

Při kontrole projektů, přípravě podkladů k VT politice a dalších pracích se rada zabývala i vazbami na zahraničí, zejména českou účastí při řešení mezinárodních projektů (smlouva o VST s USA, programy PHARE, PECO, STRIDE) a dále konferencemi pořádanými ve spolupráci s vládními i nevládními institucemi. Postupně se daří ve spolupráci s ostatními zainteresovanými subjekty (MŠMT aj.) zpřístupňovat české výzkumné obci zahraniční nabídky a odstraňovat informační a v některých případech i věcný monopol, který řada institucí pověřených zajišťováním spolupráce měla.

Meziresortní koordinaci vyžaduje prakticky veškerá činnost rady, ale v jedné oblasti je obzvlášť markantní - jedná se o financování vědy a technologií - zejména o způsob rozdělování státní podpory této oblasti. Vzhledem k době svého ustanovení neměla rada prakticky možnost zasáhnout do procesu přípravy státního rozpočtu na rok 1993. Výsledkem toho je systém, který je značně nepružný, administrativně náročný a především málo funkční, neboť vědecká a technologická pracoviště dostávají určené prostředky až ve druhé polovině roku. Přesto rada dosáhla jednáním s MF ČR alespoň dílčích změn tohoto systému a o jeho maximálně efektivní fungování. Zároveň rada připravuje a projednává návrhy na jeho podstatné změny tak, aby odstranila jeho stávající nedostatky.

Kromě těchto tří oblastí, které zhruba charakterizují vnější aktivity rady, se rada zabývala i svými interními problémy, tj. koncepcí své práce, jejím racionálním uspořádáním a legislativou související s činností rady, zejména s jejím statutem. Hlavní problém v absenci legislativy byl v otázce jmenování, event. volby, předsedy rady. Po řadě jednání se podařilo, jak je zřejmé z úvodu článku, vyřešit i tento problém a rada se svým předsedou Igorem Němcem vykoukla k další činnosti.

člen rady Prof. Ing. Jan KUPEC, CSc., FT

Rektorát informuje

• GRANTOVÁ AGENTURA

Celková finanční částka, kterou Grantová agentura ČR přidělila VUT v Brně, činí 8 029 tisíc Kč. Z toho největší část získala fakulta strojní - 3 802 tis. Kč. FAST obdržela 1 880 tis., FEL 1 739 tis., FT 390 tis., FCH 118 tis. a FA 100 tisíc Kč.

Pro příští školní rok bude zažádáno o granty v celkové hodnotě 300 mil. Kč.

• KONTROLA HOSPODAŘENÍ

Od začátku října provádějí pracovníci Nejvyššího kontrolního úřadu (ing. R. Weyr - ředitel oblast. odboru Brno, ing. Marie Vykopalová - vedoucí kontrolní skupiny a Naděžda Pichová) kontrolu hospodaření VUT. V centru zájmu kontroly, která bude ukončena 12. listopadu, je hospodaření se státními prostředky v roce 1992 v návaznosti na platné předpisy.

• ZNAK VUT

Komise, která byla stanovena za účelem vytvoření nového znaku VUT v Brně, rozhodla na svém zářijovém zasedání, že před konečným vypracováním znaku školy, musí být zpracován historický vývoj znaku VUT. Specifické požadavky a historii znaku jednotlivých fakult zhodnotil ing. arch. Gilwann. Na jeho podkladě vypracuje akad. malířka Baránková (vítězka konkursu) návrh znaku, který bude předložen ke schválení AS a kolegiu rektora.

• FCH

Sedmičlenný akademický senát chemické fakulty, kterému předsedá prof. ing. Jiří BRANDŠTETTER, DrSc., zvolil na 7. září děkana fakulty. Stal se ním prof. ing. Lubomír LAPČÍK, DrSc.

• FaVU

V pondělí 4. října byl zvolen šestičlenný (4 učitelé a 2 studenti) akademický senát fakulty výtvarných umění. Předsedou se stal akad. malíř Tomáš RULLER. Volba děkana fakulty proběhne 25. 10. 1993.

• STRAVNÉ

Od 1. dubna do konce června byla z důvodu nedostatku finančních prostředků stanovena cena stravenky pro zaměstnance na 16 Kč (FKSP - 3,80, škola 3,30 a zaměstnanec 15,20 + 0,80 DPH). Současná finanční situace umožňuje vrátit zaměstnancům přeplatek 7 Kč za stravenku. Pokud ministerstvo financí nebude trvat na zdanění částky, budou peníze vráceny přímo, v opačném případě budou zakoupeny stravenky u EXITu v ceně vrácené částky.

• SYSTÉM MINIDOKIS

Instalaci knihovnického systému MINIDOKIS na fakultách a nezbytné školení v systému zabezpečuje ing. Veselá z ústřední knihovny VUT (tel. 41211608). Do konce roku 1994, jak rozhodlo kolegium rektora, budou do tohoto systému uložena vstupní data publikací zakoupených po 1. lednu 1992 a publikací, které budou zapůjčovány.

• INTERNET

V případě, že se přihlásí více než pět zájemců, se bude každý čtvrtý od 8 hodin konat na CVISu školení k využití služeb mezinárodní počítačové sítě INTERNET. Přihlášky přijímá pro každý týden sekretariát ředitele (tel. 42211571) do 16 hodin v úterý.

Volby do AS FS

Ve dnech 14. a 15. října probíhaly na FS volby do zaměstnanecké komory akademického senátu fakulty a do AS VUT. Druhý den voleb mi člen volební komise doc. ing. Miroslav Grois, CSc. řekl, že voleb se zatím (tj. asi do 11 hodin) zúčastnilo zhruba 2/3 voličů. Kandidátka pro volby obsahovala 76 jmen zaměstnanců, z nichž bude zvoleno 36 do AS FS a dva do AS VUT.

Při volbách byli členové akademické obce seznámeni s návrhem otevřeného dopisu předsedovi parlamentu M. Uhdemu, v kterém vyslovují nesouhlas se zněním "malé" novely VŠ zákona. V době, kdy mě doc. Grois informoval o průběhu voleb, byl dopis podepsán asi sty zaměstnanci. (mar)

Návrh textu otevřeného dopisu zní:

AS FS VUT Brno na své schůzi dne 30. 9. 1993 konstatoval, že zákon č. 216/93 Sb. ze dne 10. 7. 1993 (dále novela vysokoškolského zákona) odporuje v mnoha ohledech intencím a snahám VŠ v polistopadovém období.

Proto navrhuje zrušit platnost čl. 1 v bodech 5 a 8 novely, a to proto, že neberou ohled na statuty vysokých škol, s nimiž se tak ocitají v rozporu. Zabraňují VŠ provádět výběr učitelů a odborných pracovníků podle potřeb jednotlivých pracovišť. Neberou ohled na školy, které podle svých statutů vedoucí pracovišť volí a jednoznačně předepisují na místa vedoucích konkursy. Domníváme se, že tyto body jsou v rozporu s vysokoškolským zákonem.

Namítáme dále proti centrálnímu jmenování členů konkursních komisí ministerstvem v Praze. Jde o pokračující centralismus a navíc se akademické svobody ocitají v rukou nikoliv volených členů akademické obce, ale ministrských úředníků. Naše akademická obec tak chápe centrálně řízený konkursní proces jako prověřkový, který navíc ve svém plošném pojetí problémy jednotlivých pracovišť není schopen vyřešit.

Navrhujeme zrušit bod 5 čl. 1 a celý článek II novely, neboť ve svém důsledku znamenají diskriminaci všech osob, kterých se týkají, a to ve srovnání s pracovněprávními vztahy ostatních občanů ČR. Tato diskriminace odporuje "Listině lidských práv a svobod" a "Konvenci mezinárodní organizace práce". Převedení všech pracovníků do pracovního poměru na dobu určitou (tj. do 30. 9. 1994) může ve skutečnosti být skrytou výpovědí s jedno- roční výpovědní lhůtou.

Zrušení pracovních smluv na dobu neurčitou se tak ve svém působnosti staví do jedné řady s už tak nízkým společenským hodnocením vysokoškolského učitele, se zastaralým technickým vybavením pracovišť, s nízkými a stále stagnujícími platy a v důsledcích vedou k odlivu mladých odborníků i zkušených pracovníků ze školství do jiných, výhodnějších profesí.

Novela vysokoškolského zákona je tedy přijímána nikoliv jako projev demokratického zákonodárství, nýbrž jako projev centralistické zvržlosti, jež bude znamenat jen zatížení VŠ o neefektivní výdaje bez jakéhokoli pozitivního efektu.

Pozn. red.: Fakulta strojní je jedinou fakultou z VUT, na které nebyla od 10. července do 20. září převedena jediná pracovní smlouva z doby neurčitě na dobu určitou.

Sir W. K. Fraser s děkany strojních fakult ČVUT a VUT po podepsání smlouvy.

Smlouva s glasgowskou univerzitou

Dne 3. září 1993 byla podepsána smlouva o vzájemné spolupráci mezi Faculty of Engineering The University of Glasgow a strojními fakultami VUT Brno a ČVUT Praha. Za skotskou University of Glasgow podepsal smlouvu rektor sir William Kerr Fraser. Za ČVUT podepsal smlouvu děkan strojní fakulty prof.ing. Petr Zuna, CSc., za VUT děkan strojní fakulty prof.ing. Jaromír Slavík, CSc. Podepsání smlouvy předcházela příprava na úrovni vedoucího katedry letadel glasgowské university profesora R. A. McD. Galbraitha, vedoucího katedry letadel ČVUT prof. V. Brože a ředitele Leteckého ústavu fakulty strojní VUT doc. A. Pišťka.

Podepsáním smlouvy vyvrcholila tříletá spolupráce na projektu TEMPUS, jehož cílem byl vývoj malého sportovního letounu pro dva až čtyři cestující v rámci Evropského konsorcia universit ve Stuttgartu, Braunschweigu, Delftách, Torinu, Madridu, Toulouse a českými leteckými podniky LET, Moravan, VZLÚ, Mo-

torlet a Aerotechnik. Kontraktorem projektu TEMPUS byla universita v Glasgow, kde zejména člen akademického sboru L. Smrček přispěl nemalou měrou k úspěšnému zakončení projektu TEMPUS. Podepsaná smlouva tak završila předchozí spolupráci a vytvořila podmínky pro další činnosti již mimo podporu projektu TEMPUS, který v tomto roce končí.

Jaké jsou hlavní oblasti spolupráce? Všichni tři partneři se budou snažit dosáhnout stejné a co nejvyšší úrovně vzdělávání a zharmonizovat vzdělávací normy mezi oběma zeměmi. Hlavním cílem je zabezpečit výměny učitelů a studentů pro normální i doktorandské studium, spolupracovat na výzkumu, organizovat studentské aktivity ve sportu a kultuře. Smlouva byla podepsána na 6 let. O tom, že smlouva není chápána formálně svědčí i několik zpráv ve skotském tisku.

Doc. Ing. Antonín PIŠTĚK, CSc.
ředitel Leteckého ústavu FS VUT

Měla by být - či neměla by být - činnost akademického senátora finančně ohodnocena? Tato otázka zdvihla dosud poklidnou hladinu jednání prvního říjnového zasedání akademického senátu VUT a stala se neplánovaně jeho hlavním a nejdéle projednávaným bodem. Zaujetí stanoviska senátu k ní si vyžádala předložená novela statutu fakulty technologické ve Zlíně. Volby do akademického senátu na FT proběhnou na začátku listopadu a senát fakulty chce statut ještě před volbami novelizovat. Hlavním důvodem je, že v navržené novele jsou v AS fakulty studenti zastoupeni maximálně jednou třetinou. Tato změna statutu je pochopitelná, protože i když dosud studentská komora měla stejný počet členů jako komora zaměstnanecká, je zkušenost senátorů (a bohužel nejen ve Zlíně), že studenti se jednání zúčastňují v nepatrném počtu. A tak byl tento bod

ČAS JSOU PENÍZE

novely bez průtahů schválen. O dalším změně ve statutu se to rozhodně říci nedá. Jednalo se o penězích. Do novelizovaného statutu FT je navrženo, aby členové AS pobírali 300 Kč měsíčně a předseda senátu 600 Kč měsíčně. Ukázalo se, že peníze hýbou nejen světem, ale i akademickým senátem. Tedy - ne že by se navrhované částky staly předmětem sporu či závislosti. Problém tkvěl v tom, zda vůbec, a když ano, tak do jakého vztahu postavit senátora k penězům. A tak padaly názory - odměnu členům senátu by měl přidělovat děkan fakulty; měla by být částí osobního hodnocení; měla by být podílem funkčního příplatku děkana (opatření proti inflaci); měli by na ni mít nárok jen studenti, jelikož zaměstnanci mají pracovní úlevy (hlas studenta); žijeme v době tržního hospodářství, a proto by měla být každá činnost finančně ohodnocena; právě proto, že žijeme v tržním hospodářství, by činnost senátora měla být funkcí čestnou. Ač téměř co senátor, to jiný názor, závěrečné hlasování potvrdilo, že otázka vlastně není jablkem sváru, ale kokosovým ořechem, nad kterým se diskutuje kde a jak ho nejlépe rozbit. Konečné stanovisko, na kterém se senát usnesl zní: "AS VUT nemá zásadní námitky proti tomu, aby kvalitní a zodpovědná práce člena senátu byla finančně ohodnocena."

Dva členové akademického senátu VUT hlasovali proti.

(mar)

Členové mezinárodní zkušební komise na KIHVV Oostende.

STUDENTI FEI VUT V ZAHRANIČÍ

Zahraniční aktivity na fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně se stávají ve stále větší míře nedílnou součástí činnosti jak v oblasti vědeckovýzkumné, tak i pedagogické. Zvláště je třeba vyzdvihnout ty akce, které umožňují dlouhodobý pobyt našich studentů na zahraničních školách. V letošním roce se uskutečnila další etapa projektu TEMPUS, kdy naši studenti nejen zpracovali diplomové práce na zahraničních školách, ale někteří je v zahraničí i obhájili a složili státní závěrečné zkoušky před mezinárodní zkušební komisí. Tímto byla zahájena nová etapa systému studia na naší fakultě, která kvalitativně posouvá úroveň studia na vyšší úroveň.

Jeden z úspěšných projektů programu TEMPUS-JEP 1565 "Education and Collaboration Programme in the Field of Microelectronics", probíhá již třetím rokem na Ústavu mikroelektroniky FEI. Do projektu jsou zapojeny i katedry mikroelektroniky na ČVUT Praha a na STU Bratislava. Ze zahraničních vysokých škol jsou to KIHVV Oostende v Belgii, TU York, TU Hull, TU Bournemouth v Anglii a TU Patras v Řecku. Nepřímo je zapojena i TU Leuven. Kromě škol jsou do projektu zapojeny při stážích diplomantů i výzkumné podniky a výzkumná centra v Belgii a Anglii, jako např. IMEC Leuven, EDC Leuven, Philips Leuven, Siemens Ostcamp, Philips Bournemouth aj.

Projekt má několik významných oblastí činnosti:

- vysílání studentů 5. ročníku na jednoleté studium včetně zpracování diplomové práce a její obhájení před mezinárodní komisí v zahraničí
- zpracování diplomové práce v některém belgickém nebo anglickém podniku během šesti měsíců na závěr 5. ročníku,
- 6-ti měsíční a 3-měsíční stáže našich učitelů na spolupracujících zahraničních školách nebo v průmyslu
- přednáškové pobyty významných zahraničních učitelů na našich školách
- vybavování našich pracovišť moderní výpočetní technikou včetně dosud nedostupného programového vybavení a přístrojovou technikou.

Za poslední dva roky trvání tohoto projektu, který je v ústředí TEMPUS v Bruselu považován za jeden z nejlépe fungujících projektů, získal Ústav mikroelektroniky vybavení v hodnotě kolem 1,5 milionů Kč (pracovní stanice Apollo HP 425, PC 486, software aj.). Do

zahraničí bylo vysláno 8 studentů oboru mikroelektronika na jednoletý pobyt, 4 studenti na 6-ti měsíční diplomovou praxi, 4 doktorandi na 6-ti měsíční stáž, 6 učitelů na 3 až 6-ti měsíční stáž. Celkem bylo za dva roky vysláno ze škol v Praze, Brně a Bratislavě přes padesát studentů.

Na závěr studia jsou na Vysoké technické škole v Oostende (KIHVV) organizovány státní závěrečné zkoušky studentů, kteří končí svůj jednoroční studijní pobyt v Belgii a Anglii. Zkoušky probíhají v angličtině před mezinárodní zkušební komisí složenou z vedoucích kateder všech spolupracujících institucí, dalších pedagogů a představitelů průmyslu. Význam zkoušek je zdůrazněn i přítomností děkanů nebo proděkanů z FEL ČVUT Praha, FEI VUT Brno a EF STU Bratislava.

Další aktivity v pedagogické oblasti se zaměřily na Francii a Dánsko. Naši studenti působili v rámci celoškolského projektu TEMPUS-JEP 4175-92/1 - "Student Mobility within the Technopol Project of the TU of Brno", zaměřeného na studentskou mobilitu. V případě Francie se jedná o dvě vysoké školy ESIEE (Ecole Supérieure d'Ingenieurs en Electrotechnique et Electronique) v Paříži a U.J.F. (Universite Joseph Fourier) v Grenoblu se spolupracujícím průmyslovým zázemím (výzkumné centrum fy. Honeywell France). V případě Dánska se jedná o TU of Denmark v Lyngby. Zde studenti vypracovali během 4-měsíčního pobytu své diplomové práce, které obhájili v rámci státních závěrečných zkoušek, konaných na FEI v Brně před mezinárodní zkušební komisí dne 30.8.1993. Diplomová práce byla zpracována a obhajována v anglickém, resp. francouzském jazyce.

Nejvíce potěšující skutečností je, že hodnocení našich studentů je na těchto zahraničních školách i v průmyslu velmi dobré. Je nutné konstatovat, že se jejich zásluhou výrazně zlepšilo mínění o úrovni našeho vysokého školství. Všechny uvedené skutečnosti svědčí o velkém významu projektu TEMPUS při zvyšování kvality výuky na našich vysokých školách. Velmi úspěšný průběh obou projektů TEMPUS potvrdila i komise Evropských společenství přidělením zvýšené částky na financování obou projektů v dalším akademickém roce, což umožní rozšířit mobilitu studentů i na další školy ve Velké Británii.

Doc. Ing. Jiří KAZELLE, CSc.
děkan FEI VUT v Brně

Grant pro ženy

Národní akademie věd USA vypsal výběrové řízení pro udělení grantu na předběžný výzkum ve výši 10 000 amerických dolarů. Grant je určen pro ženy vědecky pracující na univerzitách nebo ve výzkumných ústavech. K vypsání grantu vedla skutečnost, že zastoupení žen ve vědě a výzkumu je v celosvětovém měřítku, zejména pak v rozvojových zemích, minimální. A i tam, kde ženy do vědy a výzkumu vstupují, široce rozšířené předsudky jim obvykle brání v plném využití jejich možností. Tento grant má povzbudit vědecky pracující ženy a také jim umožnit zapojení do vědeckovýzkumných programů Národní akademie věd USA.

Šanci na získání grantu, který bude letos udělen deseti projektům z celého světa, mají především ženy zahajující svou vědeckou kariéru v oblasti přírodních, fyzikálních a sociálních věd. Přednost budou mít multidisciplinární projekty.

Grant je určen pro financování předběžného výzkumu, tedy shromažďování dat (laboratorní nebo v terénu), případně pro analýzy publikovaných dat a informací nebo navázání komunikace s ostatními odborníky v daném oboru. Lze z něj hradit náklady na výzkum, cestovní náklady, cestovné a poplatky na konference, nákup knih, časopisů apod.

Termín podání žádostí je 30. listopad 1993, předběžný termín udělení grantu je jaro/léto 1994. Bližší informace získáte na adrese:

Jill Conley/Thary Keo
National Academy of Sciences/BOSTID
2101 Constitution Ave., N.W.
Washington, D.C. 20418
tel. 001/202/334 1785, fax 001/202/334 2660

Veletrh v Haagu

V září navštívila skupina pracovníků VUT veletrh vysokoškolského studia v Haagu, kterého se zúčastnilo přes 150 institucí, škol a univerzit, poskytujících pomaturitní vzdělání.

Asi tři čtvrtiny zúčastněných škol byly z Holandska. Mezi zahraničními účastníky byly některé univerzity z Velké Británie a některé školy z Německa, Itálie, Rakouska a Řecka. Veletrhu se nezúčastnila žádná škola ze střední nebo východní Evropy, s výjimkou americké college z Nesselbaru v Bulharsku. Tato škola je výhradně určena studentům, kteří dokonale zvládl angličtinu.

O účasti VUT v Brně na této výstavě lze uvažovat za předpokladu, že by VUT mohlo nabídnout vzdělání v některých oborech v angličtině, a že z ekonomického hlediska by studium v ČR bylo výhodnější než v Holandsku. Při vzrovené šetrnosti Holanďanů lze předpokládat, že by se někteří studenti rozhodli studovat na škole s dobrou úrovní a s nižšími studijními náklady. Holandský systém podpory studia však dává studentům takové prostředky, že je prakticky finančně kryto ze státních prostředků (s výjimkou studia medicíny).

Zvážit možnost pořádat podobný veletrh vysokými školami v ČR, by mělo, myslím, větší význam než aktivní účast VUT na příštím veletrhu. Podobný veletrh by mohl být součástí strojírenského veletrhu v Brně, nebo jiného veletrhu s technickým zaměřením.

Doc. Ing. Jan M HONZÍK, CSc., FEI VUT

UKONČENÉ PROJEKTY TEMPUS

Součástí PHARE - programu podpory států střední a východní Evropy - je rovněž program TEMPUS.

Jaká byla historie vzniku a jakých výsledků bylo dosaženo ve dvou nedávno (31. srpna 1993) skončených projektech JEP 0717 a JEP 1294?

Oba projekty byly zahájeny oficiálně ve školním roce 1990/1991, kdy akademičtí funkcionáři zúčastněných stran podepsali smlouvy o vzájemné spolupráci.

Cílem projektu JEP 0717-SME (Small and Medium Sized Enterprises) bylo:

- studium malých a středních podniků (MSP) v různých zemích Evropy
- zhodnocení vládní podpory MSP v různých zemích
- metodická příprava účastníků pro využívání případových studií ve výuce
- tvorba případových studií z různých oblastí průmyslu ve všech zúčastněných zemích
- zlepšení jazykových schopností, speciálně anglické obchodní terminologie
- vytvoření poradenského centra pro MSP při Brno Business School, zpočátku orientovaného na poradenství o privatizaci (1.vlna), později na pomoc začínajícím podnikatelům (BBC-Brno Business Centre).

Výsledkem projektu jsou soubory publikací, tematicky shodných s výše uvedenými cíli:

- kniha případových studií (Prentice Hall, UK)
- brožura o podpoře MSP (UK)
- skriptum případových studií, které nevyjdou knižně (CZ)

Na uvedených publikacích probíhají poslední korektury textů a jsou připravovány pro tisk.

Celého projektu se zúčastnili následující partneři:

- The Nottingham Trent University (dříve Nottingham Polytechnic), Velká Británie, zastoupena prof. Robinem H. Wardem, který byl hlavním koordinátorem všech aktivit a zároveň kontraktorem
- Universidad de Seville, Španělsko
- University of Florence, Itálie
- Nicolaus Copernicus University Toruň, Polsko
- EMI, Atény, Řecko
- Vysoké učení technické v Brně, FAST a FP

Původním záměrem projektu JEP 1294-BBS (Brno Business School) bylo vytvoření ústavu či instituce, začleněné do organizační struktury VUT v Brně. Po vzniku podnikatelské fakulty na VUT se stala BBS jedním z ústavů této nové fakulty.

Brno Business School zajišťuje potřeby především regionálních firem v oblasti dalšího vzdělávání vedoucích řídicích pracovníků. Prováděla poradenskou činnost pro první vlnu privatizace a rovněž připravovala studijní programy a kvalifikované učitele pro výuku v BBS. Vzdělávání učitelů (především formou studia MBA - Master of Business Administration) bylo zastřešeno a prováděno lektory The Nottingham Trent University. V současné době je BBS koordinacním centrem pro zabezpečení výuky "Certificate" a "Diploma in Management" (I. a II. stupeň MBA), validované The Nottingham Trent University.

Dalším záměrem projektu bylo studium velkých státních podniků v procesu transformace a adaptace na tržní ekonomiku, a to formou vypracování případových studií z těchto podniků za spolupráce zahraničních odborníků.

V rámci řady výjezdů do partnerských zemí bylo uskutečněno mnoho návštěv velkých podniků jako jsou např. Rolls Royce - továrna na výrobu leteckých motorů, JPS - továrna na výrobu cigaret, Bass - pivovar a řady středních a malých firem s velmi různorodou produkcí.

Účastníky projektu byly následující instituce:

- The Nottingham Trent University, opět v roli kontraktora a hlavního koordinátora
- Universidad de Alcalá, Španělsko
- Danish Technological Institute, Kodaň, Dánsko
- Vysoké učení technické v Brně, FAST a FP

Co říci závěrem? Práce v obou projektech programu TEMPUS byla přínosná jak pro všechny zúčastněné instituce, tak pro všechny učitele a pracovníky, zapojené do mezinárodního vědeckého týmu. Dalším nezanedbatelným přínosem bylo zlepšení materiálního vybavení školy (odbornou literaturou, výpočetní technikou i novým programovým vybavením). Oba projekty měly přímý vliv na restrukturalizaci VUT (vznik FP), na změnu způsobu výuky většiny ekonomických předmětů (používání příp. studií ap.).

Stálo a stojí za námahu pokusit se o zapojení do programu.

Ing. Oldřich ŠAŠINKA, FAST

Kolik je "prváků"?

Na VUT podalo v letošním roce přihlášku ke studiu 7 370 studentů. Ke studiu bylo přijato 3 895 studentů, do 1. ročníku se zapsalo 3 031 studentů. Ke dni 15. října vypadal stav studentů 1. ročníku takto (čísla jsou uváděna v pořadí - počet přihlášených, přijatých a zapsaných studentů):

FAST -	2 008;	1 193;	836
FS -	1 601;	1 299;	1 054
FEI -	1 347;	812;	594
FA -	487;	73;	71
FT -	1 044;	280;	245
FCH -	142;	83;	66
FaVU -	254;	27;	27
FP -	487;	128;	128

Na podkladě informací z fakult zpracovala
Marcela SURÁ, rektorát VUT

Nadace KSK

Nadaci Kounicových studentských kolejí, která byla zaregistrována letos v září, založil Český svaz bojovníků za svobodu. Sídlem nadace jsou Kounicovy koleje, Králova 45, Brno. Členka správní rady kolejí paní Ludmila Horáčková mi den před redakční uzávěrkou (14. října) řekla, že konto nadace od slavnostního shromáždění na kolejích vzrostlo, činí dnes kolem 4 000 korun.

Číslo účtu u investiční banky Brno je 16 41 280 / 5 100.

(mar)

Na letošní rok připadají dvě výročí spojená s historií Kounicových kolejí: na podzim před 70 lety byly vysokoškolské koleje v Žabovřeskách předány do užívání brněnským studentům a před 80 lety zemřel jejich zakladatel JUDr. Václav Robert hrabě Kounic. Při této příležitosti se v pátek 17. září konalo v areálu kolejí slavnostní shromáždění spojené se vzpomínkou na zemřelé studenty a vězně, kteří prošli kolejemi během 2. světové války. Tehdy - počínaje 17. listopadem 1939 - zde byl zřízen koncentrační tábor s popravištěm.

Údlostmi bohatý život dr. Kounice připomenul na začátku slavnosti historik dr. Jiří Pernes. Český vlastence, politik a mecenáš dr. Kounic se narodil 26. září 1848 v Drážďanech. Pocházel ze starého šlechtického rodu, který roku 1509 přešel ze Slezska na Moravu. Již během studií práv se Václav Kounic zapojil do kulturního i politického dění, kterým žila Praha na konci 19. století. Své sympatie věnoval hrabě Kounic mladočeské straně, za kterou se stal poslancem českého královského sněmu i sněmu říšského. Dr. Kounic vystupoval za osmihodinovou pracovní dobu a projevoval solidaritu se stávkujícími horníky, což mu přineslo přívlastek "rudý hrabě".

Dar hraběte studentům

Významnou roli v Kounicově životě sehrály ženy. Jeho první láskou byla Zdenka Havlíčková, dcera Karla Havlíčka Borovského. Ženat byl Kounic dvakrát - jeho první ženou byla herečka Prozatímního divadla Josefína Čermáková, sestra manželky hudebního skladatele Antonína Dvořáka. Druhou ženou Kounice se stala Josefína Horová, dcera služebné na slavkovském zámku. Šedesátiletý hrabě s ní uzavřel sňatek roku 1908 a při té příležitosti věnoval studentům palác na Žerotínově náměstí. Ten se stal základním jménem nadace, kterou hrabě založil k vybudování vysokoškolských kolejí v Brně (koleje nazval po svém obdivovaném příteli českém mecenáši vědy a umění Josefu Hlávce). Dr. Kounic doufal, že tím přispěje k urychlení zřízení univerzity v Brně. Dokončení stavby se už nedomáhal. Zemřel v Uherském Brodě 14. října 1913 na zápal plic. Budova kolejí byla postavena podle projektu architekta Karla Hugo Kepky a vyzdobena byla akademickým malířem L. Novákem sgrafity obrazu sv. Václava a alegoriemi z českého lidového mudrosloví.

Za VUT v Brně pozdravil slavnostní shromáždění prorektor prof. ing. Jiří Kratochvíl, DrSc. Řekl, že i když koleje budou po přechodnou dobu využívány studenty fakulty výtvarných umění, chce VUT zůstat věrně odkazu nadace dr. Kounice. Znamená to, že VUT usiluje, aby po nezbytné rekonstrukci (letos VUT dostalo z ministerstva kultury 50 tis. na opravu sgrafit) budova opět sloužila k ubytování studentů všech brněnských VŠ.

Získat finanční prostředky k rekonstrukci by měla pomoci letos založená nadace, jejímž posláním je zajišťovat důstojnou úpravu interiéru a exteriéru kolejí. Zatím však bohužel nadace nemůže přilížit svůj cíl, jelikož její konto je velice nízké. Jak mi řekla předsedkyně správní rady nadace paní Edita Šimová, na kontě bylo v září pouze několik set korun.

(mar)

TECHNOLOGICKÝ PARK BRNO

O Technologickém parku se na škole mluví již dva roky. Řada lidí se domnívá, že se - kromě slavnostního položení základního kamene - vlastně nic neděje a očekávají splasknutí další duhové bubliny. Ve skutečnosti se však za tu dobu událo mnoho věcí, které se velmi podstatným způsobem výstavby parku týkají.

Žádný z podnikatelských záměrů, které se připravují na Západě, není zpracováván bez důkladné studie, jejíž součástí je i marketinková činnost. Český řečeno, podnikatel musí mít spočítáno, kolik peněz (a kdy) musí do projektu investovat, kdo jeho produkt koupí, a kdy se mu začnou peníze vracet. Toto všechno firma Bovis zpracovala hned poté, kdy bylo rozhodnuto o spolupráci s městem Brnem a s VUT. Připomínám - bylo to na jaře 1992. Odezva byla velmi slibná, takže i když nebyly podepsány kontrakty, podle předběžného zájmu byla specifikována zadávací data pro architektonickou soutěž na tzv. fázi 1a. Soutěž proběhla, její výsledky byly vyhodnoceny v červenci minulého roku, a vítěz, londýnský architekt Peter Foggo, byl vyzván, aby zpracoval prováděcí projekt. K němu přizval jednu českou místní architektonickou kancelář. V tuto chvíli je projekt připraven.

Jak si jistě čtenář pamatuje, v červnu minulého roku proběhly u nás volby do parlamentu. Shodou okolností jsem byl v té době v Japonsku a mohu potvrdit, že již 16 hodin po uzavření volebních místností vyšly v tokijském denním tisku jejich výsledky. Krátký komentář konstatoval, že povedou k velkým problémům. O půl roku později už Československo trávilo poslední dny své existence. Souvislost s Technologickým parkem spočívá v tom, že tato skutečnost zmrazila vstřícné aktivity japonských zájemců o místo v parku. Z nich největší firma Matsushita Electric Works začala již před volbami systematicky mapovat schopnosti VUT (vzpomeňme na předkládané návrhy společných projektů) a bylo tlumočeno pozvání rektora k podepsání dohody o spolupráci mezi MEW a VUT. Po volbách se o cestě do Japonska přestalo mluvit a s dlouhými oddechovými časy proběhla další dvě kola užšího výběru navržených projektů, aby na posledních šest podrobně specifikovaných návrhů už nepřišla žádná odezva. Podle obchodního zástupce střešové organizace Mitsui pana Teruo Asa orientovaly japonské firmy svou aktivitu na Spojené státy americké a k myšlence Technologického parku v Brně se vrátili později. Je třeba si uvědomit, že pro japonského ředitele, rozhodujícího o alokaci milionů dolarů s možností výběru partnera skutečně po celém světě, je jen málo zřetelný rozdíl mezi Československem a Jugoslávií, státy rozpadajícími se pod tlakem nacionalismu. Vzdálenost mezi Brnem a Sarajevem je z jeho pohledu nepatrná. První důležitou změnou je tedy náhlý nezáměr celého okruhu nájemců, pro něž měla být vlastně fáze 1a určena.

Druhou změnou je výrazná recese průmyslu na Západě. Některé prameny uvádějí, že je nejhorší od konce války. Zdá se, že jsme až příliš snadno ochotni ve firmách, které sem přicházejí z tržních ekonomik, vidět především bohaté strýčky. Skutečnost ale není tak růžová. Tak se třeba Bovis musel vypořádat s tím, že za poslední dva roky ve Velké Británii přišlo

o práci ve stavebním průmyslu zhruba 80 % lidí v celé kvalifikační škále, od pomocných dělníků po špičkové architekty. Do bankrotu jdou i průmysloví giganti a předpověď pro příští rok říká, že ještě dvě z šesti největších britských firem padnou. Bovis se zachránil tím, že (díky siru Lamplovi) ještě v době konjunktury přesunul více než dvě třetiny svých operací mimo Evropu, kde je stagnace menší. I ta jedna třetina je ale bolestná a nutí firmu šetřit, kde se jen dá. Přířímým důsledkem je například to, že se do smlouvy o spolupráci TP-VUT nedostal z původního návrhu odstavec, že se Technologický park bude finančně podílet na vybudování služeb, které budou sloužit pro nájemce i VUT. Šetří se, či spíš snižuje se možné riziko i tím, že se nebudou stavět hned všechny navržené stavby, ale jen jedna z nich. Pokračovat se bude dál, jakmile bude uzavřena nová dohoda s nájemci. Marketink Technologického parku dnes začíná znovu, s využitím služeb renomované marketinkové firmy a ve světovém měřítku. V tuto chvíli se vedou jednání s necelou desítkou společností, které o účast v parku samy projeví zájem. Zdá se, že heslo "alespoň jednu velkou firmu" se podaří brzy naplnit. Jedná se o tom, aby se do těchto aktivit zapojili i zaměstnanci VUT, vyjíždějící do zahraničí. Tato doplňková forma by byla výhodná tím, že by odpovídala profilu odborných činností školy.

VUT mezitím využilo čas k tomu, aby připravilo své lidi pro výkon činností, které si vynutí provoz Technologického parku. To je oblast, na kterou v tuto chvíli Bovisu nezbyvá čas. Tři lidé absolvovali stáž ve finském Oulu, kde Technologický park pracuje - a velmi dobře - už 12 let. Bylo výborné, že se neseznámili jen s fází, ale dobře si prohlédli i nitky, za které se tahá, aby celý park fungoval, jak se sluší a patří. Další dva lidé studují kurs MBA, pořádaný podnikatelskou fakultou ve spolupráci s univerzitou v Nottinghamu. Bovis je zatím zcela vytižen problémy spjatými s výstavbou. Není jich zrovna málo. Mnoho nepořádku, nesrovnalostí, změny legislativy i restituční nároky zdržely vykupování půdy (a zřejmě ještě silněji ovlivní i další etapy výstavby) a bez jasných vlastnických vztahů k půdě Bovis odmítal učinit jakékoliv další kroky. Výstavba parku má být financována z bankovních půjček ve výši asi 200 milionů Kč. Bovis oprávněně požadoval, aby za polovinu částky vzalo záruky město Brno jako plnoprávný partner. Návrh byl předložen počátkem září a prošel rozdílem jediného hlasu. Raději nemyslet, co kdyby.... Takže bylo konečně možno vystavit stavební povolení, a to nese datum 9. září 1993. V říjnu se tedy konečně může začít stavět. První prostory k dispozici nájemcům by měly být uvolněny za rok.

Za ten rok musí škola stihnout spoustu práce, má-li se naučit chovat podnikatelsky. To není jen otázka nalezení toho, co jsme v stavu nabídnout a prodat. Je nutno si uvědomit, že nepřicházejí v úvahu vztahy toho typu, na které jsme byli po léta zvyklí z VHC - máme tu nějaký peněz, který musíme do konce prosince utratit, abychom nebyli napřesrok kráceni. Napište nám studii na téma XYZ, my si ji pak založíme do knihovny. Nepřicházejí v úvahu dokonce ani dohody, že si obě strany vymění "hodnoty zhruba srovnatelné". Do všech vztahů bude vstupovat

škola, nebo spíše její zaměstnanci, s veškerou odpovědností vyplývající z Hospodářského zákoníku. Prostě je nutno vzít za své, že obstát můžeme jen a jen jako seriózní komerční partner. Legislativa dosud neumožňuje, aby do kontraktů vstupovala škola, aniž by tím na sebe vzala nepřiměřená rizika. Je tedy pravděpodobnější, že VUT vytvoří pouze rámec pro podnikatelské aktivity, v němž každý poneše na trh doslova svou vlastní kůži. Ruku na srdce, ne všichni jsou na to připraveni. Bude též třeba se důkladně zamyslet nad tím, co vlastně která katedra či ústav může nabídnout. Dosud se operovalo tím, co je ten či onen schopen udělat ve výzkumu. Domnívám se, že poptávka bude orientována mnohem prozaičtěji na odborné služby, poskytnutí know-how získaného ve výzkumu, na jednoduché, snad i rutině laboratorní práce, na konzultace při zavádění nových technologií ve výrobě a v tom nejlepším případě na aplikovaný výzkum a vývoj produktu. Každopádně nabízet lze jen to, co můžeme v komerčním vztahu garantovat. Koneckonců i renomované university v zahraničí si tímto způsobem přivydělávají a nepokládají to za nic degradujícího. Aby se ekonomické poměry VUT zlepšily, nemůžeme nadále spoléhat výhradně na státní dotace a na těch pár grantů, které získáme. Budeme se muset naučit chovat podnikatelsky. Existence Technologického parku je k tomu velmi stimulujícím faktorem.

Největším přínosem technologických parků, pokud dobře fungují, je tak zvaný synergický jev - setkání s odborníky stejného nebo i jiného oboru může vést k novým nápadům (případá mi jako nošení dříví do lesa připomínat, že dobré nápady bez podnikatelského chování jsou zbytečný luxus). To není docleto samo sebou. Pokud se společnost TPB bude chovat jen jako realitní kancelář, povede to zřejmě ke zcela náhodnému výběru zahraničních firem, které si vzájemně nemusejí být ničím užitečné. Pak bude mít VUT zcela mimořádnou příležitost stát se iniciátorem a organizátorem potřebných vazeb mezi nájemci v parku a místním podnikatelským prostředím.

Pro správnou funkci parku by v budoucnu škola měla hrát ještě jednu nesmírně významnou úlohu. Jako nositelka výzkumných aktivit by se měla stát zdrojem zkušeností, které umožňují zakládání nových, technicky orientovaných firem, zejména z oblasti hi-tech. Tak zvaný "spin-off", tedy transfer technologií pomocí přechodu odborníků z výzkumu do praxe, se pokládá za nejúčinnější formu předávání know-how. V Technopolis Oulu existuje státem vybudovaný výzkumný ústav VTT, který doslova sleduje tuto personální politiku: nejme mladé šikovné absolventy místní university, nechá je pracovat ve výzkumu do doby, než nabudou zkušenost nezbytnou k založení nové firmy, a pak je pustí do světa podnikání, aby na jejich místo vzal nově absolventy s neotřelým přístupem k problému. Podobnou funkci plní i německý Max Planck Institut, z něhož i ti nejúspěšnější vědci po uplynutí dohodnuté doby pobytu musejí odejít jinam. Při příjmových relacích, obvyklých v západních zemích, není otázka definitivy vědců vůbec položena. Pokládá se spíš za něco nepatřičného, za něco, co přímo podvazuje jejich iniciativu.

(Dokončení na str. 7)

TPB

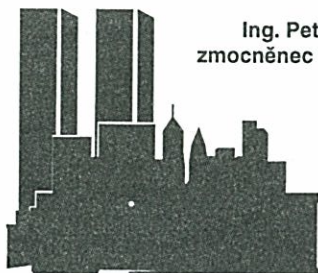
(Dokončení ze str. 6)

"Spin-off", tedy zakládání nových firem odborníky, vyžaduje silnou podporu v podnikatelských dovednostech. Technik není odborně fundován k tomu, aby správně stanovil strategii podniku, sestavil podnikatelský plán, aby dobře rozvrhl financování firmy, aby provedl marketing nezbytný ke komerčnímu úspěchu firmy. Ostatně, pokud by toto všechno zvládl, přestane být zřejmě odborníkem v technické oblasti. Jako i jinde ve světě by zde měla být k dispozici firma, či spíše řada firem, nabízejících služby, kontakty, kapitál - odlehčujících nositele technického nápadu nejen od části zisků, ale i od mnoha starostí. Není pochyb o tom, že půjde o služby drahé. V Oulu jsme se dozvěděli, že například dobrý marketink stojí zhruba čtyřnásobek toho, co je nezbytné pro investice do technologického vybavení firmy. Je povzbuzující, že celý tento "balík" podpůrných služeb je ochotná garantovat podnikatelská fakulta VUT. Nedořešená zůstává jen otázka rizikového "venture capital", podnikatelského kapitálu. To co nabízí "Program podpory malého a středního podnikání", je zcela nedostačující.

VUT si své výsadní postavení musí ovšem zasloužit. Smlouva o spolupráci s Technologickým parkem jeho exkluzivitu nijak nepodtrhuje a nikde není psáno, že profil TP bude budován jen v technických oborech. Nebylo by to ani účelné. Odborné zázemí například pro rozvoj biotechnologií je v Brně dostatečně silné a bylo by škoda je opomenout. Na VUT bude nutno vybudovat útvar, který by se staral o zprostředkování kontaktů s firmami v parku a své služby by měl nabídnout i dalším vysokým školám v Brně. Funkční Technologický park nebude tvořit jen zahraničními nájemci prostorů, které Bovis postaví, ale celým záze-
mím, podporujícím součinnost a spoluvytvářejícím již zmíněný jev synergie. Proto by nabídka služeb zaměstnanců VUT neměla směřovat jen k cizím firmám, ale k celé odborné veřejnosti. Důležitým prvkem bude právě souhrn potřeb silných domácích firem, které dnes snad zabředly do jiné kategorie problémů, nicméně technologický rozvoj a vývoj nových produktů nakonec bude tím klíčovým problémem, který rozhodne o tom, zda se v evropské konkurenci udrží, nebo zda zbankrotují.

Počítejme s tím, že nové podmínky budou od nás vyžadovat velmi podstatné změny v chování a myšlení. Zcela jistě půjde o obtížný proces, na jeho výstupu však může být VUT jako škola s výbornou pověstí na straně jedné, a jako velmi silný komerční partner Technologického parku na straně druhé. Může se vlastním přičiněním zbavit ponižující role prosebníka, který odevzdaně čeká, zda mu ministerstvo školství předhodí něco z drobtů, které zbyly po dělení krajice státního rozpočtu.

Ing. Petr Holec, CSc.
zmocněnec VUT pro TPB

MEZINÁRODNÍ AKCE NA FS

V září letošního roku se konaly na strojní fakultě dvě významné mezinárodní akce.

První z nich - **mezinárodní konference Hydroturbo 93**, která se konala v termínu 6. do 8. září 1993 - byla již 13. mezinárodní konferencí Hydroturbo ve svém pořadí.

Jejími letošními pořadateli byly: katedra hydraulických strojů a zařízení strojní fakulty VUT Brno, Sdružení vodohospodářských laboratoří stavební fakulty VUT Brno, katedra hydraulických strojů a zařízení STU v Bratislavě, ČKD Blansko, Výzkumný ústav čerpadel v Olomouci, Sigma Lutín, Vodné elektrárny Trenčín, Vodní elektrárny Třebeň, Aquatis Brno, Slovenský zväz vedecko-technických spoločností-SENES, odborná skupina pre vodné elektrárny.

Konference se zúčastnilo na 120 odborníků z České republiky, Slovenské republiky, Německa, Rakouska, Polska, Maďarska, Rumunska a dalších zemí.

Mezinárodní konference Hydroturbo 93 se konala pod záštitou děkana strojní fakulty a byla zařazena do rámce oslav 750. výročí udělení městských práv městu Brnu králem Václavem I.

Slavnostnímu zahájení konference byli přítomni významní hosté - prof.dr.techn. H. B. Matthias, děkan FS TU ve Vídni; doc.ing. Oldřich Ambrož, CSc., proděkan FS VUT; RNDr. Luděk Zahradníček, náměstek primátora města Brna.

Tematicky byla konference Hydroturbo zaměřena na hydrodynamické stroje. Svou komplexností přinesla konference účastníkům celkový přehled o současném stavu vývoje i výroby hydrodynamických strojů.

Přednáškový program konference byl logicky seřazen od teorie lopatkových strojů a výzkumu hydrodynamických strojů, přes jejich konstrukci až k modernizaci hydroenergetických jednotek a k efektivnímu využívání hydraulické energie.

Přednášky byly doplněny odbornými exkurzemi do výrobních závodů ČKD Blansko a Sigma Lutín a prohlídkou stavby přečerpávací vodní elektrárny Dlouhé Stráně.

Jak účastníci, tak i pořadatelé, vysoce hodnotili odbornou a společenskou úroveň mezinárodní konference Hydroturbo 93.

DAAAM

Druhou významnou akcí bylo 4. mezinárodní sympozium Dunajsko-Adriatické asociace pro automatizaci a metrologii, které se konalo od 16. do 18. září.

Dunajsko-Adriatická asociace pro automatizaci a metrologii (zkráceně DAAAM) byla založena 5. listopadu 1990 ve Vídni při příležitosti 175. výročí vídeňské Technické univerzity. Cílem jejího založení bylo vytvoření příležitosti k pravidelným setkáváním a navazování kontaktů mezi inženýry, vědci, výzkumníky, výrobci a uživateli pracujícími v oblasti automatizace a metrologie. Zdůrazňuje se zejména navazování mezinárodních kontaktů odborníků především mladších věkových kategorií s jejich zkušenějšími kolegy - kapacitami ve svém oboru.

Sídlem prezidia DAAAM je Vídeň. V čele asociace stojí prezident, jímž je doc.ing.dr.

Branko Katalinič a viceprezident, jímž je doc.ing.dr. Herbert P. Osanna, oba z vídeňské Technické univerzity. Státy Dunajsko-Adriatického regionu jsou zastoupeny každý svým národním prezidentem. Prezidentem českého národního výboru je prof.ing. Jaroslav Balátě, DrS.

"Dunajsko-Adriatická", jak obsahuje název asociace, ovšem neznamená, že její působení je omezeno pouze na tento region. Naopak, její působnost je celosvětová, což dokazuje 62 členů mezinárodního výboru DAAAM, kteří zastupují mnoho evropských a asijských zemí a USA. Je jisté i poctou VUT v Brně, že v tomto mezinárodním kolektivu jsou zastoupeni dva profesori z naší vysoké školy.

Nejvýznamnější každoroční akcí asociace je sympozium, které se koná vždy v jiné zemi. Po prvním sympoziu, které proběhlo v roce 1990 ve Vídni, druhém v roce 1991 na Štrbském Plese a třetím v roce 1992 v Budapešti, se tedy čtvrté uskutečnilo v Brně na strojní fakultě VUT.

Brněnské sympozium se konalo pod záštitou ministra průmyslu a obchodu ČR Ing. Vladimíra Dlouhého, CSc., primátora města Brna Ing. Jiřího Horáka a rektora VUT prof.ing. Emanuela Ondráčka, CSc.

Dalšími členy čestného předsednictva byli: prof.dr.techn. H. B. Matthias, děkan strojní fakulty TU ve Vídni; prof.ing. Jaromír Slavík, CSc., děkan strojní fakulty VUT; doc.dr.techn. Branko Katalinič, prezident DAAAM a doc.dr.techn. P. Herbert Osanna, viceprezident DAAAM - oba z TU ve Vídni.

Čtvrté mezinárodní sympozium DAAAM bylo zařazeno do rámce oslav 750. výročí udělení městských práv městu Brnu. S potěšením můžeme konstatovat, že 4. mezinárodní sympozium DAAAM proběhlo velmi úspěšně. Organizační výbor přijal celkem 205 příspěvků, na kterých se podílelo 295 autorů. Sympozia se zúčastnilo na 180 odborníků ze 14 zemí.

Souběžně s přednáškami proběhla panelová diskuse přednesených přednášek a velmi úspěšná výstava měřicí, regulační, automatizační a výpočetní techniky, které se zúčastnilo 12 firem.

Většina účastníků, včetně prezidia DAAAM, vyjádřila svou spokojenost s odbornou i společenskou úrovní mezinárodního sympozia.

Ing. Iva PTÁČKOVÁ, CSc.
Kongresové centrum FS

O cenu Dr. Špačka

Nadace pro biomechaniku člověka vyhlašuje první ročník soutěže o cenu Dr. L. Špačka v oboru biomechaniky. Cena ve výši 40 tisíc Kč bude každoročně udělována za původní vědecko-výzkumnou práci v oboru biomechaniky člověka, zejména publikovanou či realizovanou. Cena je určena pro mladé pracovníky do 35 let. Termín přijímání prací je 31. 12. 1993.

Blíží informace získáte na adrese: Nadace biomechaniky člověka, FS - K 211, Technická 4, 166 07 Praha 6, tel. 3322509.

Pozdrav z Bordeaux

O vás napadne, když uslyšíte slovo Bordeaux? Mně se až donedávna vybavovalo jen víno, girondisté z epochy francouzské revoluce, řeka Garonna a pak otázka, zda je Bordeaux přístavem či nikoliv. Díky účasti na mezinárodním kursu, pořádaném ve dnech 28.6.-16.7.1993 "Oddělením pro studium francouzštiny jako cizího jazyka" na univerzitě v Bordeaux, dnes již vím, že jím není a k moři je nejlépe si zajet do Arcachonu vzdáleného hodinku jízdy vlakem.

Frekvenci kursu se ve spolupráci s francouzskými kulturními středisky stali vysokoškolské učitelé francouzštiny z České a Slovenské republiky, Polska, Ukrajiny, Izraele a Kubu. S výjimkou cestovního byli všichni účastníci hosty francouzských pořadatelů, zejména díky prof. Genevívě Lamblinové z univerzity Bordeaux III. Ji připravovaný program byl opravdu bohatý, přednášky a semináře probíhaly po celý den, a tak na poznání města a jeho okolí zbývaly hlavně víkendy.

K založení Bordeaux došlo kolem 3. století př.n.l., kdy zdejší území obývaly keltské kmeny pocházející ze severní Francie. O rozvoj Burdigaly, jak jej nazývali, se velmi zasloužili Římané (r. 56 př.n.l.) jednak stavbou chrámů, vodovodu a amfiteátru, jednak čilým obchodním ruchem a hlavně pak přivezením vinné révy z území dnešní Albánie. Důležitým mezníkem pro Bordeaux se stal v roce 1152 sňatek Alienory z Akvitánie s Henrím II. Plantagenetem. Ten se o dva roky později stává anglickým králem a Alienora dostává zpět svou rodnou Akvitánii i s městem Bordeaux (své někdejší věno). Začíná dlouholetý válečný konflikt s Francií. Alienora zachováva Bordeaux spoustu privilegií, mimo jiné se město stává hlavním dodavatelem francouzského vína na anglický dvůr. Anglický vliv nadlouho velmi ovlivní kulturní a společenský život v Bordeaux, jehož obyvatelé jsou spíše proanglicky než profrancouzsky orientováni a ochotně mezi sebe přijímají bohaté a vzdělané protestanty z Flander, Holandska a Německa. Teprve v roce 1453 je Bordeaux znovu dobyt francouzským králem, který zde nechá vybudovat dnes již zbořenou pevnost Trompette, která má chránit město nikoliv proti nepříteli zvenčí, nýbrž především proti vzpourám samotného obyvatelstva. Bordeaux v té době patří nejen mezi nejvýznamnější města ve Francii, ale je současně důležitým přístavem na Garonně, kde kotví mnoho zaoceánských lodí, dovážející zboží z celého světa. Volnomyšlenkářské hnutí, ovlivněné slavnými vědci a spisovateli (jako např. Descartes, La Boétie, Montaigne, Montesquieu, Pascal), vrcholí u girondistů v období francouzské revoluce. Většina z nich skončí pod gilotinou.

"Vezměte si Antverpy, přidejte Versailles a dostanete Bordeaux", prohlásil kdysi velmi výstižně Victor Hugo. Město se jeví jako nejlépe ucelený architektonický komplex z období klasicismu: dvou až třípatrové paláce

s nádherně tepanými mřížovými balkonovými oken, překrásné, nedávno zrestaurované divadlo "Grand Théâtre" z roku 1780 (architekt Victor Louis), budova parlamentu, věčně rušná náměstí Gambetta, Victoire, Parlement a Quinconces (údajně největší na světě, sloužící k oslavám a přehlídkám 14. července), široké bulváry a krásně udržované parky. Kromě těchto turisticky atraktivních tras zde nacházíme i starobylé chudobnější čtvrti, kde žije mnoho přistěhovalců, zejména z arabských zemí. Pro svou starodávnou image se Bordeaux stalo i místem natáčení Formanova filmu "Valmont".

Dnešní Bordeaux má 250.000 obyvatel, s přilehlou aglomerací pak 600.000. Rozkládá se po obou březích Garonny, vytvářející tvar půlměsíce a vlévající se do ústí delty Girondu u Atlantického oceánu. Levý, velmi elegantní břeh ostře kontrastuje s protějším zanedbaným břehem, s dnes se již rozpadávajícími koloniemi imigrovaných dělníků (i tady se zřejmě nedostává financí). Studentské koleje, vybudované před 20 lety, vzdálené asi půl hodiny cesty autobusem od centra, působí dost opuštěně, zejména ve večerních hodinách (v Bordeaux studuje asi 40 000 studentů). Vzhledem k tomu, že sem autobusy ve večerních hodinách nejedí, byli jsme ubytováni v hotelovém zařízení ve středu města, poblíž obchodního střediska Méridadeck. Zdejší obchodů, otevřených až do 22 hodin, jsme opravdu denně využívali také proto, že jsme se sami stravovali. K silným zážitkům patřilo příjemné chování milých a ochotných pokladních v obrovských samoobsluhách, které vám nezapomenou popřát i v pozdních večerních hodinách s úsměvem "bon soir" a jako zázračným proutkem vykouzlí příjemnou atmosféru zbavenou nervozity, spojené s dlouhým čekáním u pokladny, když ve frontě lovíte své franky na zaplacení skromného nákupu (snad jako jediní, protože většina platí šekem nebo magnetickou kartou).

Jestliže někdy zavítáte do Bordeaux, nechte si ujit návštěvu středověkých městeček ve vinném kraji Saint Emilion a Sarlat a ochutnejte místní specialitu - husí játrka. Rezervujte si návštěvu v pravé jeskyni v Les Eyzies s nádhernými nástěnnými skalními malbami (do jeskyně Lascaut je vstup prakticky nemožný v zájmu jejího dalšího zachování). Zajímáte-li se o zpracování dřeva z rozsáhlých borovicových lesů, nevynechejte návštěvu moderní továrny na celulózu ve Facture nedaleko výletního Arcachonu, známého chovem ústřic ve své zátoce. O pár kilometrů jižněji u otevřeného Atlantiku, plachtí milovníci regala nad největší dunou světa Pila. Sem si zajďte na neděli, kupte si na trhu v Arcachonu grilované kuře, bagetu, olivy a dobré víno a u vln Atlantiku věnujte vzpomínku Římanům, kteří sem do Akvitánie přivezli před dvěma tisíci lety vinnou révu.

Ing. Zuzana WOTKEOVÁ, CSc.
FAST

OZNÁMENÍ

Paní Miroslava Smrčková oznamuje, že urna jejího manžela pana Ing. Jiřího Smrčka, zakladatele a dlouholetého vedoucího Ústavu soudního inženýrství VUT v Brně, byla přemístěna z Ústředního hřbitova na hřbitov v Židenicích (skupina 2). Pan inženýr Smrček, který zemřel ve věku 80 let 13. června 1987, byl nositelem Čs. válečného kříže 1939 a vojenské medaile za zásluhy I. stupně. Za zásluhy o rozvoj školy, vědy a techniky, zejména v oboru soudního inženýrství, byl vyznamenán zlatou medailí VUT v Brně.

Pane kolego...

Inženýr Jiří Smrček se do povědomí svých kolegů Ústavu soudního inženýrství zapsal nejen svou odbornou činností, ale i svými životními zásadami. Svědčí o tom řada výroků, které dodnes kolují ústavem, a které dosud nic neztratily na své svěžesti. Posuďte sami.

- "Pane kolego, až zjistíte, že znaleckou činnost vykonáváte jen pro peníze, zanechte ji, neboť ona je posláním."
- "Znalec by neměl být příslušníkem žádné politické strany. Je příslušníkem strany technické a tato se řídí fyzikálními zákony, které nepodléhají korozi ani jiným vlivům."
- "Zklamání je křivda, které se člověk dopouští na jiném, poněvadž předpokládá, že tento má vlastnosti, které nikdy neměl, a přesto je po něm vyžaduje."
- "Odměna za znalecký posudek je určena manželce jako alespoň částečná kompenzace za to, jak ji zanedbával, když dlouhé hodiny seděl nad posudkem."
- "Pro samé ohledy k jiným se člověka někdy stává bezohledným sám k sobě."
- "Kouzlo života je umět se radovat z maličkostí."
- "Je vědecky dokázáno, že když se člověk zlobí, namáhá 72 svalů, když se usmívá, pak je 27."

(mar)

Studium ve Francii

Národní inženýrská škola v Belfortu zaslala DZS MŠMT nabídku na doktorandské studium v oboru informatiky, automatizace, aplikované matematiky nebo neuronimatických systémů. Podmínkou je dobrá znalost francouzštiny a příprava doktorandské práce v oboru. Univerzita ve Franche-Comte nabízí stipendium ve výši 4000 F.

Zájemci se mohou se žádostmi o bližší informace obracet přímo na adresu:

Mr. Fernay
Ecole Nationale d'Ingénieurs de Belfort
8, Bd. Anatole France
b.p. 525
90016 Belfort

(red)